

2 березня 2016 р. № 285. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF#Text>

3. Зозуля Н. Правові засади ліцензування медичної практики та акредитації медичних закладів URL: https://ukrainepravo.com/scientific-thought/legal_analyst/pravovi-zasady-litsenzuvannya-medychnoyi-praktyky-ta-akredytatsiyi-medychnykh-zakladiv-/?month=11&year=2018

Ярослав Каплун

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

Ірина Білоус

*доцент кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету*

ОБГРУНТУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ТА КАДРОВОЇ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Система економічної безпеки підприємства не може бути однаковою для всіх. Вона індивідуальна для кожного підприємства, тому що залежить від рівня розвитку і структури його виробничої діяльності, ефективності її використання, кваліфікації кадрів, від стану навколишнього середовища, зокрема конкурентного середовища, ризикованості виробництва [1].

Інтелектуальна та кадрова складові економічної безпеки підприємства передбачає два тісно пов'язаних між собою, але водночас і істотно різних напрямки діяльності.

Перший напрям орієнтований на роботу з персоналом підприємства, на підвищення ефективності роботи співробітників підприємства. Він передбачає роботу з планування і управління персоналом підприємства, запобігання загрозам негативних впливів на економічну безпеку підприємства через недостатню кваліфікацію співробітників, слабку організацію системи управління персоналом, підбір, навчання і мотивація співробітників підприємства. Другий напрям спрямований на збереження і розвиток інтелектуального потенціалу [2, с.52].

Серед основних об'єктів інтелектуальної власності слід виділити винаходи, технічні та організаційні новації, ноу-хау, дизайн і товарні

знаки, тексти, аудіо та відео продукцію, а також комп'ютерні програми та інші розробки та об'єкти інтелектуальної власності.

Основним етапом процесу реалізації інтелектуальної та кадрової складових економічної безпеки підприємства є оцінка негативних впливів на певну складову і можливих наслідків від цих чинників.

Серед основних негативних впливів, необхідно відзначити падіння продуктивності праці працівників підприємства, зниження віддачі від творчості персоналу, збільшення плинності кадрів і пов'язане з нею послаблення інтелектуального потенціалу, кваліфікаційного рівня підприємства, а відповідно – загальне погіршення фінансово-господарського становища підприємства і гальмування його корпоративного розвитку [3, с.16].

Найважливішою ланкою аналізу рівня інтелектуальної і кадрової складової економічної безпеки підприємства є оцінювання ефективності заходів, які запроваджує підприємство для досягнення високого рівня безпеки. Це дає змогу дослідити якість роботи різних підрозділів підприємства, які беруть участь у роботах по підвищенню ефективності планування і управління персоналом підприємства, а також розвитку інтелектуального потенціалу підприємства, визначитись із доцільністю та ефективністю використання усіх видів корпоративних ресурсів підприємства, а також виявити помилки в плануванні і реалізації заходів щодо забезпечення даної складової.

Негативно на інтелектуальну складову безпеки впливають:

- звільнення провідних висококваліфікованих працівників, що призводить до послаблення інтелектуального потенціалу;
- зниження питомої ваги інженерно-технічних працівників і науковців у загальній кількості працюючих;
- зниження винахідницької та раціоналізаторської активності працівників;
- зниження освітнього рівня працівників.

Що ж стосується кадрової складової то тут дещо інші негативні фактори, такі як:

- відтік кадрів;
- швидка їх плинність;
- фізичне старіння кадрів, їхніх знань та кваліфікацій;
- низька кваліфікація працівників;
- праця за сумісництвом що пов'язана з низькою віддачою працівника і можливим виходом конфіденційної інформації за межі підприємства.

Ґрунтуючись на чіткому усвідомленні керівництва підприємства того факту, що в умовах різкого зростання інтелектуального і

кадрового факторів для ефективності та успішності бізнесу, необхідно приділяти підвищену увагу роботі по забезпеченню інтелектуальної і кадрової складових економічної безпеки підприємства. Будь – яке послаблення уваги до такого напрямку робіт або невиправдана економія коштів при реалізації програми розвитку інтелектуального потенціалу підприємства загрожує незмірно більшим потенційним збитком для економічної безпеки підприємства [4, с. 124].

Отже, можна зробити висновок, що економічна безпека підприємства є комплексом складових щодо підвищення ефективності та стабільності функціонування всіх сторін підприємства та його структурних підрозділі.

Перелік використаних джерел

1. Белокуров В.В. Структура функциональных составляющих экономической безопасности предприятия. URL: <http://www.safetyfactor.ru>
7. <http://library.if.ua/book/78/5611.html>.

2. Алькема В. Г. Економічна безпека інноваційного підприємства: навч. посіб./В. Г. Алькема, Н. М. Літвін, О. С. Кириченко ; ВНЗ «Ун-т економіки та права «КРОК». - Київ : Ун-т «КРОК», 2015. - 319 с.

3. Воротіна Л. І. Методологія управління економічною безпекою підприємства. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. - 2015. - Вип. 1. - С. 15-24.

4. Будник Л.А. Експертна оцінка інформаційної безпеки підприємства. Сучасний підхід до ефективного використання потенціалу економіки: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 19 жовтня 2019 року). – Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2019.- С.124.

Інна Кміта

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ СТРАХОВОГО СЕКТОРУ

Економічна безпека підприємств страхового сектору виступає складною і багатогранною категорією. Відтак вирішення проблем, пов'язаних із її забезпеченням, вимагає від підприємств постійного виконання основних завдань, удосконалення принципів і методів